

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 21.10.2008 г.
COM(2008) 656 окончателен

ОСП+

Доклад относно статуса на ратифициране и препоръките на органите за мониторинг във връзка с конвенциите, посочени в приложение III към Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета от 27 юни 2005 г. за прилагане на схема на общи тарифни преференции (Регламент относно ОСП) в страните, на които с Решение на Комисията от 21 декември 2005 г. е предоставен специален насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление (ОСП+)

{SEC(2008) 2647}

(представена от Комисията)

ОСП+

Доклад относно статуса на ратифициране и препоръките на органите за мониторинг във връзка с конвенциите, посочени в приложение III към Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета от 27 юни 2005 г. за прилагане на схема на общи тарифни преференции (Регламент относно ОСП) в страните, на които с Решение на Комисията от 21 декември 2005 г. е предоставен специален насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление (ОСП+)

{SEC(2008) 2647}

ОБЩАТА СИСТЕМА НА ПРЕФЕРЕНЦИИ (ОСП) НА ЕС

Общата система на тарифни преференции на Европейския съюз е система от преференциални режими на търговия, посредством които ЕС разширява преференциалния достъп до пазарите си по отношение на развиващите се страни. Тя е важен инструмент на търговската политика на ЕС, който подпомага посочените страни при намаляването на бедността, като им помага да получават приходи посредством търговия.

ЕС прие ОСП въз основа на препоръката на Конференцията на Организацията на обединените нации за търговия и развитие (UNCTAD) от 1968 г. за създаване на „Обща система на тарифни преференции“, съгласно която развитите страни предоставят търговски преференции на всички развиващи се страни. В системата на СТО/ГАТТ, ОСП попада в обхвата на „Решението за диференцирано и по-благоприятно третиране, реципрочност и по-пълно участие на развиващите се страни“ (т.нар. „упълномощаваща клауза“).

ОСП на ЕС е обобщена, нерещипрочна, недискриминационна система на преференции в полза на развиващите се страни (РС), чиято цел е:

- да се повишат приходите на РС от износ,
- да се насърчава индустриализацията им,
- да се ускорят техните темпове на икономически растеж.

ОСП на ЕС е най-благоприятната от всички ОСП на развитите страни. Тя предоставя безмитен достъп или тарифно намаление за около 6 400 продукта, внасяни от 177 страни и територии, бенефициери на ОСП.

Новата, преработена ОСП схема на ЕС влезе в сила на 1 януари 2006 г. Тя е по-опростена, по-прозрачна и устойчива. Броят на режимите съгласно ОСП е намален от пет на три. Обхватът на общата ОСП е разширен по отношение на други продукти, предимно от отраслите на селското стопанство и рибарството, които са от интерес за развиващите се страни. Срокът на прилагане бе удължен, за да се осигури по-голяма предсказуемост.

Бе създаден нов, специален насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление, „ОСП+“ в полза на особено уязвими страни, които са ратифицирали и ефективно прилагат основните международни конвенции за правата на човека и трудовите права, устойчивото развитие и доброто управление. Той обхваща 6400 продукта, които са предмет на безмитен внос в ЕС. Насърчителната схема ОСП+ беше ускорена, за да влезе временно в сила на 1 юли 2005 г. Списъкът на страните, които могат да бъдат включени в ОСП+, бе потвърден преди началото на 2006 г. посредством оценката на ефективното прилагане от тяхна страна на основните международни конвенции за правата на човека и трудовите права, доброто управление и околната среда.

СПЕЦИАЛНИЯТ НАСЪРЧИТЕЛЕН РЕЖИМ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ (ОСП+)

Целите на Европейската комисия при създаването на новата насърчителна схема ОСП+ бяха:

- международната търговия да се използва като средство за насърчаване на икономическия растеж и да се реагира по положителен начин на необходимостта от устойчиво развитие,
- да се опрости „ОСП+“, да се направи по-лесна за мониторинг и по-открита от предишните специални насърчителни режими по ОСП, като същевременно в пълна степен се подкрепят целите на ЕС за устойчиво развитие и добро управление.

Поради това новата насърчителна схема „ОСП+“ е създадена, за да облагодетелства уязвими страни, които са ратифицирали и ефективно прилагат основните международни конвенции за устойчивото развитие, правата на човека и трудовите права и доброто управление. Предвидените в ОСП+ търговски преференции се предоставят на развиваща се страна, която е ратифицирала и ефективно прилага конвенциите, изброени в част А от приложение III към Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета (Регламент относно ОСП) (Конвенции на ООН за правата на човека и основните стандарти на труда на МОТ (Международната организация на труда), и най-малко седем от 11-те конвенции, посочени в част Б от приложение III (устойчиво развитие и добро управление) и се ангажира до 31 декември 2008 г. да ратифицира и ефективно да прилага посочените в част Б от приложение III конвенции, които все още не е ратифицирала и не прилага ефективно.

Опростяването на ОСП+ се осигурява посредством основаването на критериите за участие на ратифицирането и надлежното прилагане на приетите в международен план конвенции. ОСП+ подлежи на по-лесен мониторинг, тъй като съществуват надеждни механизми за преценка/оценка, с които да се следи прилагането на посочените конвенции. Тя освен това е по-открита, тъй като мониторингът и оценката на спазването на изискванията по схемата са основани на обществено достъпни доклади и становища от страна на съответните международни организации. Въпреки това следва да се има предвид, че оценката зависи от наличието на доклади, които обхващат периода, взет предвид за прилагането на регламента.

Както се посочва в Регламента относно ОСП, специалният насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление се основава на цялостна концепция за устойчиво развитие, както е призната в международните конвенции и инструменти като Декларацията на ООН за правото на развитие от 1986 г., Декларацията от Рио за околната среда и развитието от 1992 г., Декларацията на МОТ за основните принципи и права в областта на труда от 1998 г., Декларацията на хилядолетието на ООН от 2000 г. и Йоханесбургската декларация за устойчивото развитие от 2002 г. В резултат на това развиващите се страни, които вследствие на липсата на диверсификация и недостатъчното интегриране в международната търговска система, са уязвими – аспект, оценяван въз основа на посочени по-нататък обективни критерии – следва да ползват допълнителни тарифни преференции при поемане на задължения и отговорности в резултат на ратифицирането и ефективното прилагане на основните международни конвенции за правата на човека и трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление. Тези преференции имат за цел да се насърчава по-нататъшния икономически растеж и по този начин да се реагира по положителен начин на необходимостта от устойчиво развитие.

Насърчителната схема ОСП+ беше ускорена, за да влезе временно в сила на 1 юли 2005 г. Както се посочва и в Регламента относно ОСП, по този начин развиващите се страни, които вече са изпълнили критериите съгласно специалния режим за устойчиво развитие и добро управление към момента на влизане в сила на Регламента относно ОСП, започнаха да се ползват от този режим от юли 2005 г. Поради това те бяха временно посочени като страни бенефициери. Те продължиха да се ползват от преференциите, когато след официално заявление от тяхна страна, Комисията потвърди до 15 декември 2005 г., че отговарят на условията за участие.

В съответствие с критериите за участие в „ОСП+“, посочени в член 9, параграф 1 от Регламента относно ОСП, преференциите съгласно специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление могат да бъдат предоставени на страна, която:

- е ратифицирала и ефективно прилага конвенциите, посочени в част А от приложение III,
- е ратифицирала и ефективно прилага поне седем от конвенциите, посочени в част Б от приложение III,
- до 31 декември 2008 г. се ангажира да ратифицира и ефективно да прилага конвенциите, посочени в част Б от приложение III, които все още не е ратифицирала и не прилага ефективно,
- поеме ангажимент да остави в сила ратификацията на конвенциите и законодателството и мерките за тяхното прилагане и приеме редовен мониторинг и преглед на изпълнението от нейна страна в съответствие с разпоредбите за прилагане на конвенциите, които е ратифицирала, и
- е смятана за уязвима страна.

Критериите за уязвимост са посочени в член 9, параграф 3 от Регламента относно ОСП и предвиждат, че уязвима е страна, която:

- не е класифицирана от Световната банка като страна с висок доход в продължение на три последователни години и чиито пет най-големи раздела от нейния внос в Общността, обхванат от ОСП, представляват повече от 75 % от стойността на нейния общ внос, обхванат от ОСП, и
- чийто внос в Общността, обхванат от ОСП, представлява по-малко от 1 % от стойността на общия внос в Общността, обхванат от ОСП.

За установяване на уязвимостта са използвани наличните към 1 септември 2004 г. данни като средна стойност за три последователни години.

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ ПРЕЗ АПРИЛ 2008 г.

Съгласно член 9, параграф 4 от Регламента относно ОСП, Комисията осъществява наблюдение на статуса на ратифицирането и ефективното прилагане на конвенциите, посочени в приложение III. Преди края на срока за прилагане на посочения регламент и достатъчно рано за обсъждане на следващия регламент Комисията представя на Съвета доклад относно статуса на ратифициране на тези конвенции, включително препоръките на органите за мониторинг.

Поради това настоящият доклад има за цел да отрази актуалния статус (към април 2008 г.) на ратифицирането и ефективното прилагане на конвенциите, посочени в приложение III към Регламента относно ОСП, от 15-те страни бенефициери на режима ОСП+.

Мониторингът и оценката на ефективното прилагане на режима ОСП+ следва да се основават на констатациите, направени в съответствие с механизмите за мониторинг, установени под егидата на съответните международни организации като ООН, МОТ и други агенции, както и на предвидените в самите конвенции механизми за мониторинг, които посочените агенции са направили обществено достояние. По този начин се осигурява ясен и безпристрастен процес на преглед. Прегледът се основава на докладите, издадени от такива структури в периода декември 2005 г.—април 2008 г.

На 21 декември 2005 г. Комисията прие решение, с което се определя списъкът на бенефициерите на ОСП+¹. Насърчаването по ОСП+ бе предоставено за периода 2006—2008 г. на държавите, подали необходимото официално заявление за участие в ОСП+ в срок до 31 октомври 2005 г. и изпълнили изискванията, посочени в Регламента относно ОСП.

В списъка бяха включени 15 страни от:

- Латинска Америка: четири страни от Общността от Андите (**Боливия, Колумбия, Еквадор, Перу**), шест страни от Централна Америка (**Коста Рика, Ел Салвадор², Гватемала, Хондурас, Никарагуа, Панама**) и **Венецуела**,
- Източна Европа (Република **Молдова³, Грузия**)
- Азия (**Шри Ланка, Монголия**)

A. Текущо състояние на процеса по ратифициране

Почти три години след като тези страни започнаха да се ползват от ОСП+ положението на процеса по ратифициране е следното:

- Всички бенефициери понастоящем са ратифицирали всички конвенции, посочени в част А от приложение III.

---

¹ Решение на Комисията от 21 декември 2005 г. относно списъка на страните-бенефициери, които имат право на схема за специални стимули за устойчиво развитие и добро управление, предвидени в член 26, буква д) от Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета за прилагане на схема на общи тарифни преференции.

² При подаването на заявление на 24 октомври 2005 г. за включване в окончателния списък на страните бенефициери на ОСП+, Ел Салвадор беше единствената страна, която, както се посочва в Регламента относно ОСП, изтъкна несъответствието на разпоредбите, включени в конвенциите на МОТ № 87 и 98, със своята Конституция. През септември 2006 г. той ратифицира останалите конвенции.

³ На 21 януари 2008 г. Съветът прие Регламент (ЕО) № 55/2008 относно въвеждане на автономни търговски преференции за Република Молдова (наричана по-нататък „Молдова“) и заместване на преференциите по ОСП, на които Молдова е имала право дотогава. Задълженията относно ратифицирането и ефективното прилагане на пактовете, конвенциите и протоколите, посочени в приложение III към Регламента относно ОСП, бяха възприети в Регламент (ЕО) № 55/2008.

- Някои страни, които не са ратифицирали конвенциите от част Б от приложение III, ги ратифицират в момента. През юли 2005 г. нито една от 15-те страни бенефициери на ОСП+ не беше ратифицирала всички 11 конвенции от част Б; до април 2008 г. десет страни (Боливия, Коста Рика, Еквадор, Шри Ланка, Монголия, Никарагуа, Панама, Перу, Ел Салвадор и Молдова) бяха ратифицирали всички конвенции от част Б; четири страни (Колумбия, Гватемала, Хондурас и Венецуела) са ратифицирали всички конвенции, освен една, докато Грузия трябва да ратифицира още две конвенции.

Б. Текущо състояние на процеса по ефективно прилагане

Що се отнася до ефективното прилагане, препоръките на органите за мониторинг към МОТ и ООН, посочени в приложение IV към Работния документ на Комисията, придружаващ настоящия доклад относно ОСП+, посочват сериозни недостатъци в процеса на прилагане, но като цяло показват задоволително текущо състояние.